

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Berényi Tamás ügyvéd által képviselt **"A" felperesnek** a dr. Szerémi Gyöngyi jogtanácsos által képviselt **alperes neve alperes** ellen felmondás érvénytelensége megállapítása iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2007. szeptember 25. napján kelt G.40.037/2007/8. sorszám alatti ítélete ellen a felperes által 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles megfizetni a felperes 15 napon belül az alperesnek 10.000.- /Tízezer/ Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A felperes gyógyászati segédeszköz forgalmazására jogosult egészségügyi szolgáltatóként 2003. szeptember 22. napján kötött szerződést az alperessel a társadalombiztosítási támogatással szolgáltatható gyógyászati segédeszközök kiszolgáltatására, a kiszolgáltatót gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásának elszámolására. A finanszírozási szerződés 7. pontja szerint az elszámolás alapja és bizonylata a hatályos jogszabályoknak megfelelően kiállított és megőrzött vény, melyből ki kell tűnnie az elszámolt társadalombiztosítási támogatás összegének. A 8. pontban a felperes kötelezettséget vállalt arra, hogy csak olyan vények alapján nyújt be elszámolást, illetve tart igényt a társadalombiztosítási támogatás elszámolására, amelyeken a jogszabályok által meghatározott adatok fel vannak tüntetve, nem felel viszont az orvos által kitöltött adatok helyességéért. A szerződés 29. pontja szerint az (OEP) a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 38.§-a alapján jogosult a szerződés teljesítésével összefüggésben az ellenőrzésre. A 35. pontban a felek kikötötték, hogy amennyiben a szolgáltató felperes a forgalmazásra, kiszolgáltatásra, valamint a támogatás elszámolására vonatkozó előírásokat megszegi, köteles az ezzel összefüggésben okozott kárt megtéríteni; illetve amennyiben mindez egy éven belül ismételt előfordul, avagy az okozott kár összege egy éven belül meghaladja az Ebtv.37.§. /6/ bekezdése szerinti összeget - a kártérítési kötelezettségen túlmenően - a szerződést az OEP felmondja. A szerződésben (37.pont) a felek megállapították, hogy a szerződés felmondás nélkül is megszűnik, ha a szolgáltató felperes a gyógyászati segédeszközök kiszolgáltatására vonatkozó jogosultságát elveszíti.

2005. november 30-án az alperes - 2005. december 5. napjával - a szerződést az Ebtv. 37. §. (5) bekezdésére hivatkozással felmondta. A felmondásban az alperes részletezte, hogy arra a

2005. június 15. - augusztus 31. napja közötti időszakban kiváltott 1.180 db vényre, 605 biztosítottra kiterjedő ellenőrzés során feltárt hiányosságok alapján került sor. Így (1.) a vények közül 6 db nem felelt meg a 19/2003. (IV.29.) ESZCSM.. rendeletben meghatározott alaki-formai kellékeknek, azokról vagy a beteg, vagy az orvos aláírása hiányzott, avagy az orvosi bélyegző olvashatatlan volt. Az ezekre kifizetett támogatási összeg 143.702,7 Ft összegben került visszavonásra. Forgalmazói hibát követett el a felperes (2.), amikor méretvételhez kötött és gyártó által forgalmazható segédeszközt szolgáltatott ki, mely után 13.196,25 Ft került visszavonásra. Ezen túl (3.) 11 társadalombiztosítási azonosító jel esetében fiktív vényekre történt a kiszolgálás, 10 címen már több éve nem lakott a beteg, így 93 db vény fiktívnek tekintendő. Egy biztosított az ellenőrzés során azt közölte, hogy már meggyógyult, vényt pedig nem írt alá. Ezek miatt 986.938,-Ft és 50.887,5 Ft került visszavonásra. 26 db vényt azért nem lehetett figyelembe venni (4.), mert a háznál ápolt 8 biztosított esetében a felvett lista 26 vény esetében nem egyezett a részükre elszámolásba helyezett tételekkel. Ezért 424.580,-Ft-ot kellett visszavonni. Továbbá 4 termék esetében a kiszolgált termékek elszámolását beszerzés nem fedezi, melyre 37.730,-Ft lett visszavonva (összesen: 1.657.034,45 Ft és 48.769,-Ft késedelmi kamat).Az így visszavont összeget a felperesnek kifizetendő támogatásból az esedékes elszámolás során levonta az alperes.

A felperes keresetében a finanszírozási szerződés alperesi felmondása érvénytelensége megállapítását kérte. Kereseti érvelése szerint az alperes által alaki, formai hibáknak minősített vényeken megtalálható - valamelyest halványan - a bélyegzőlenyomat, így azok után a támogatási összeg visszavonása indokolatlan. Vitatta azt is, hogy a felmondás 3. pontjában felsorolt 93 darab vény fiktív lenne, mivel azok mindegyike tényleges teljesítést fed. Az ebben a pontban felsorolt gyógyászati segédeszközöket a felperes házhoz szállította, melyet a jogszabály szerint a beteg tényleges kezelési helyére lehet teljesíteni. A felmondás 1., 3. pontjaiban meghatározott felmondási okok valótlanága miatt vitatta, hogy az Ebtv.37.§. /5/ bekezdésében meghatározott összegű jogosulatlan társadalombiztosítást vett volna fel.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását indítványozta. Előadta, hogy felmondását a 2005. november 29. napján kelt ellenőrzési jegyzőkönyv megállapításaira alapította. A felmondásnak az Ebtv. 38. §. (4) bekezdése alapján volt helye, míg az Ebtv. 37. §. (5) bekezdése a jogosulatlanul kifizetett támogatás szankcionálható összegére tartalmaz szabályt, mely a 217/1997. (XII.1.) Kormányrendelet 22. §. (6) bekezdése szerint egy éven belül legfeljebb 600.000,-Ft lehet. Kifejtette, hogy a vények alaki-formai kellékeire a 44/2004. (IV.28.) ESZCSM. rendelet 7. §. (3) bekezdésének f.) pontja tartalmaz előírásokat, melyeket a felperes nem vett figyelembe a kiszolgáltatáskor. Ugyan a 19/2003. (IV.29.) ESZCSM. rendelet 5. §-a alapján házhozszállítás esetén a gyógyászati segédeszközt a beteg nyilvántartási címére lehetett kiszállítani, azonban az alperes ellenőrei által ellenőrzött vények esetében a biztosítottak nem a felperesi nyilvántartásban feltüntetett címeken laktak. Érvelése szerint a felperes mindezeket túl nem tartotta meg a 7/2004. (XI.23.) EÜM. rendelet 3. §. (4) bekezdésében, valamint a 217/1997. (XII.1.) Kormányrendelet 12/A §. (5) bekezdésében meghatározott követelményeket sem, továbbá a 2005. október 26-i ellenőrzés során nem működött együtt az ellenőrökkel, raktárkészletet nem tudott bemutatni, illetve

csak 1 db vényt mutatott fel, melyekből következően a forgalmazott termékek raktározására nem az engedélyezett telephelyen került sor.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes kérelmére az ÁNTSZ 2006. január 5. napján 2005. december 13-i hatállyal visszavonta a gyógyászati segédeszköz forgalmazására jogosító működési engedélyét, mellyel a felek közötti szerződés - a 37. pont kikötése szerint - szintén megszűnt. Működési engedély hiányában pedig finanszírozási szerződés megkötésére nincs lehetőség.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte egyben a felperest az alperes javára perköltség viselésére.

Határozata indokolásában megállapította, hogy az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII.15.) Kormányrendelet 6. §. (1) bekezdése szerint egészségügyi szolgáltatás nyújtására csak a Korm.rendelet szerinti működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató a jogosult. Azonban a felperes működési engedélyét az ÁNTSZ 2005. december 13-i hatállyal visszavonta, szolgáltatási szerződés pedig csak érvényes működési engedély birtokában köthető az alperessel. Működési engedély hiányában így az alperes által felmondott, 2003. szeptember 22. napján kelt szerződés folytatására sem jogosult.

Ezért az elsőfokú bíróság jogi értékelése szerint a felperes nem rendelkezik keresetösségi joggal a szerződés alperesi felmondása érvénytelenségének megállapítása iránt.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása iránt.

Fellebbezésének indokolása szerint a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt - az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal ellentétben - keresetösségi joggal rendelkezett, mivel a Pp. 3. §. (1) bekezdése, valamint a fellebbezésben idézett bírósági gyakorlat alapján a felmondással érintett szerződés alanya vitában érdekelt félnek minősül, ugyanis a felmondás által sérelmet szenvedett. Érvelése szerint az elsőfokú bíróságnak nem azt kellett volna vizsgálnia, hogy a felmondást követően milyen - a felek későbbi szerződéskötésére is kiható - változások következtek be, hanem csupán azt, hogy a felmondás jogszerű-e.

A felperes fellebbezését a fellebbezési tárgyaláson azzal egészítette ki, hogy az alperessel szembeni perindítással a felperesnek kettős célja volt: egyrészt a felmondást megelőző tevékenység folytatása, melyre a felmondás jogszerűtlenségének kimondása és a szükséges (működési) engedély beszerzését követően kerülhet sor. Másrészt a felmondás jogszerűtlenségének bírósági megállapítását követően a felperes a köztes időszakra előállt elmaradt haszna iránt jogos kártérítési igényt tudna előterjeszteni, a megállapítási perben hozott döntést megelőzően viszont ezt a (kártérítési) pert az illeték vonzata miatt sem kívánta megindítani.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy a gyógyászati segédeszközök ártámogatással történő forgalmazására irányuló szerződés jogi természetét tekintve közjogi, mivel közszolgáltatásra irányuló szerződés; a szerződés tartalmát, a nyújtható szolgáltatásokat, a támogatások elszámolásának feltételeit, az ellenőrzés rendjét a jogszabályok - így: az Ebtv., az annak végrehajtására kiadott 217/1997. Kormányrendelet - határozzák meg és nem pedig a felek szabad akarata. Hivatkozott a 19/2003. (IV.29.) ESZCSM. rendelet 12. §. (4) bekezdésére, amely szerint gyógyászati segédeszköz forgalmazásához a forgalmazónak rendelkeznie kell a segédeszköz szaküzlet külön jogszabály szerinti működési engedéllyel, míg a 96/2003. (VII.15.) Kormányrendelet 6. §. (1) bekezdése szerint egészségügyi szolgáltatás nyújtására csak a működési engedéllyel rendelkező szolgáltató jogosult. A felperest pedig jelen perben az igényérvényesítési jogosultság azért nem illette meg, mert az ÁNTSZ a felperes kérésére visszavonta a működési engedélyét, azaz az ártámogatási szerződés felmondás nélkül is megszűnt volna.

Fellebbezési ellenkérelmét a fellebbezési tárgyaláson azzal egészítette ki, hogy csatolta a perben nem álló **"B" Bt.** 2005. december 13. napján kelt, alpereshez intézett kérelmét gyógyászati segédeszközök kiszolgáltatására vonatkozó finanszírozási szerződés megkötése iránt, valamint azt a 2005. december 1. napján kelt bérleti szerződést, mellyel a nevezett **"B" Bt.** bérbe vette azt az ingatlant (a szám alatt), ahol korábban a felperes működtetett engedéllyel rendelkező gyógyászati segédeszköz szaküzletet. Mindezekből az alperes azt a következtetést vonta le, hogy a felperes már a perbeli felmondást megelőzően úgy döntött, hogy finanszírozott tevékenységét egy másik cégben kívánja folytatni.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a **"B" Bt.** részére az ÁNTSZ megyei intézete 2005. november 30-án adott ki működési engedélyt a szám alatti telephelyre gyógyászati segédeszköz forgalmazására. A **"B" Bt.** az alperes a 2005. december 13. napján kelt igénybejelentésre finanszírozási szerződést kötött. A felperes beltagja, **"C"**, kültagként 2006. március 14. napján lépett be a **"B" Bt.**be. A **"B" Bt.** 2007. február 5. napján korlátolt felelősségű társasággá alakult át, ügyvezetője 5 éves időtartama **"C"**.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyesen utasította el a felperes keresetét, azonban tévedett annak indokában. Az ítéletábra álláspontja szerint ugyanis a felperest - a működési engedélye kérelmére történő visszavonása ellenére - a keresetindítási jog ugyan megillette a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt, viszont a keresete érdemben nem volt vizsgálható, annak eljárásjogi akadálya volt, ugyanis nem álltak fenn a külön megállapítási kereset (Pp.123.§.) törvényben meghatározott együttes feltételei.

Azt az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében helytállóan állapította meg, hogy az alperes 2005. november 30-án kelt felmondását követően - a felperes kérelmére - az ÁNTSZ 2005. december 13.-i hatállyal a felperes működési engedélyét visszavonta

(96/2003. (VII.15.) Korm. rendelet 19.§. /1/ bekezdés a./ pont), amely a felek közötti 2003. szeptember 22. napján kelt finanszírozási szerződés 37. pontja szerint - a felmondástól függetlenül - úgyszintén a finanszírozási szerződés megszűnését jelenti. Mindez azonban önmagában még nem jelenti azt, hogy az egészségügyi szolgáltató felperes jogszerűtlen felmondás esetén ne kérhetné ennek megállapítását, és az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezmények levonását. A Pp.3.§. /1/ bekezdése szerint keresetindítási joga a vitában érdekelt félnek van, a keresetösségi jog a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik, arra, hogy a felperes megilleti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. Ugyan jelen esetben az alperes felmondását követően a finanszírozási szerződés megszűnésének további oka is bekövetkezett, azonban a működési engedély visszavonására és erre irányuló felperesi kérelem előterjesztésére az alperes felmondása hiányában nyilván nem került volna sor.

Ugyanakkor a 96/2003. (VII.15.) Korm. rendelet 9.§. /2/ bekezdése a./ pontja szerint a működési engedély kiadásának előfeltétele a finanszírozási szerződés, így - amennyiben az alperesi felmondás érvénytelensége a bírósági eljárásban megállapítást nyer - ismételt finanszírozási szerződés megkötésével a működési engedély kérelmezhető. Nem érinti továbbá a felperes igényérvényesítési jogosultságát önmagában az sem, hogy a felperes beltárgjának ("C"nek) a tagi közreműködésével más jogi személy (a "B" Bt.) szintén gyógyászati segédeszköz kiszolgáltatására vonatkozó tevékenységet folytatott a felperes korábbi telephelyén; mindennek csak a felperest ért hátrányok (Ptk.355.§. /1/, /4/ bekezdés) mértéke mérlegelésénél lehet jelentősége. Az elsőfokú bíróság ezért tévedett, amikor a felperes keresetösségi joga hiányára hivatkozással tartotta alaptalannak a keresetet.

Azonban a felperes felmondás érvénytelensége megállapítása iránti keresetet terjesztett elő, így a bíróságnak - hivatalból - kellett vizsgálnia, hogy jelen esetben fennállnak-e az ún. egyéb megállapítási kereset (Pp.123.§.) előterjesztésének konjunktív feltételei, a jogvédelem szükségessége, valamint a teljesítés követelésének kizártsága. Amennyiben ugyanis e két feltétel bármelyike hiányzik, megállapítási kereset a Pp.123.§-a alapján nem terjeszthető elő. (BDT.2005/1250.)

Márpedig a konkrét ügyben a felperes kereseti érvelését a fellebbezési tárgyaláson azzal egészítette ki, hogy a keresetindítás célja - a finanszírozott gyógyászati segédeszköz kiszolgáltatására irányuló tevékenység folytatása mellett - az volt, hogy a felmondás érvénytelenségére vonatkozó bírósági döntés esetén a kiesett időszakra a felperes külön eljárásban kártérítési keresetet terjesszen elő. A felmondás jogszerűtlenségének bírósági megállapítását megelőzően ezt a kártérítési igényüket már csak annak illetékvonzata miatt sem kívánták előterjeszteni.

A felperes fellebbezési előadása szerint tehát az alperes érvénytelennek tartott felmondása folytán a felperesnek kára (Ptk.339.§. /1/ bekezdés) keletkezett, viszont a felperes ezt a kártérítési igényét - a megállapítási pert előzetes pernek tekintve - külön perre kívánja fenntartani és csupán abban kívánja érvényesíteni. Ebből következően az egyéb megállapítási kereset törvényi feltételei közül a felperes jogmegóvási érdeke ugyan kétségen kívül fennáll, viszont kára bekövetkezte folytán marasztalási (kártérítési) követeléssel élhet,

így hiányzik az egyéb megállapítási kereset további törvényi feltétele. (EBH.2003/955., BH.1990/105.) Csupán megállapításra irányuló kereset a Pp.123.§-ának kizáró rendelkezése folytán nem terjeszthető elő akkor, ha a fél ugyanezen jogviszonyból eredő marasztalásra irányuló követelését külön perben kívánja csak érvényesíteni (BDT.2001/392.), a kártérítési kereseten lerovandó illeték terhe nem lehet indoka a megállapítási kereset előterjesztésének.

Ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét (a fenti eltérő jogi indokolással) a Pp.253.§. /2/ bekezdése alapján hagyta helyben.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a felperes a Pp.78.§. /1/ bekezdése alapján viselni tartozik a fellebbezési eljárás során felmerült saját költségeit, valamint az alperes - jogtanácsosi munkadíjból álló - másodfokú perköltségét. Ez utóbbi összegét az ítéletábla a Pp.75.§. /3/ bekezdése alapján 10.000.- Ft-ban határozta meg.

Győr, 2008. június 23.

. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: